

מקדש בו' : חנו רבנן 7° הנוגע במזבח אין לי
 אלא מזבח כבש מנין ת"ל ה' את המזבח כלי
 שרת מנין ת"ל בל הנוגע בהם יקדש* בעא
 מיניה ר"ל מ"י* כלי שרת מהו שיקדשו את
 הפסולין א"ל תניתיה כשם שהמזבח והכבש
 מקדשין את הראוי להן ככלים מקדשין א"ל
 לכתחילה ליקרב קמיבעי לי הא נמי תנינא
 שקבלו

יעלו : את המזבח . ומשחת את המזבח
 לרבות את הכבש : ה"ג כלי שרת מניין
 יג כל הנוגע בהן יקדש : מהו שיקדשו
פסולין . הוא יד' סבור לענין פדיון
 קמיבעיא ליה כגון מנחה טמאה
 שקדשה בכלי שרת מי קדשה קדושה
 הגוף ולא נפקא טו' להו לחולין קדשה
 כלי אע"פ שהיא טמאה או לא קדשה
 וחנן* המנחות והנסכים שנטמאו יש
 להם פדיון ואם משקדש בכלי נטמאו אין להם פדיון : א"ל תניסוה .
 דמקדשין ואין להם פדיון : א"ל לכתחילה ליקרב קמיבעיא לי . ולא לענין
 פדיון : ושקבלו פסולין וזרקו את דמו . אם עלה הבשר לא ירד : מאי לאו

שלא כהלכתו נעשה כמי שסדר
 בלינה י"ל דאחא למימר דאכ
 זמן נפסל בלינה אבל נסדר כ

החומר בבדי הסבת זבחים דף פ"ד ע"ד ב

המזבח מקדש פרק תשיעי זבחים

שקיבלו פסולין והדר זרקו פסולין ולמה לי זרקו מקבלה איפסלה לה
 א"ל לאו לאשמועינן טעמא דזרקו פסולין הוא דהוה איברים בתורת אם
 עלו לא ירדו ולכתחלה לא יעלו דתפסל בשר בזריקה פסולין הא זרקו
 כשרין לכתחלה נמי יעלו האיברים דזריקה מעליה הוא ואע"ג דקיבלו

והנסכים שנטמאו משקדשו בכלי אין להם פדיון דמשמע מקדש
 לא קרבו יא"ל בעשרטו לכלי חול איירי וכן היה מקריב מנחת העומר
 ונטמאת בידו אומר לו הבא אחרת תחיה בהכי עוקמינן לה מיהו
 אכתי קשה לפי דאי מעיקרא ס"ד דלענין פדיון קבצי אם כן לא
 הוה ליה למימר לכתחלה ליקרב
 מיבעיא לי אלא ליקרב מיבעיא לי
 ומדקאמר לכתחלה ליקרב מיבעיא לי
 משמע דמעיקרא נמי הוה ידע דליקרב
 קמיבעיא ליה אלא דמיבעיא ליה
 בדיעבד ועוד הקשה ה"ר פטר
 לפרש"י יב' שהשיב ר"י דזוקא משום
 דזרקוהו פסולין אחרי שקבלו פסולין
 אבל קבלו פסולין וזרקוהו כשרים
 יעלו יג' תחילה ליקרב איברים דכלי
 שרת מקדשין לכתחלה ליקרב דבהדיא
 אמרינן בפ"ק דמנחות (דף י"ג.) והא
 בעי מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן כלי
 שרת מהו שיקדשו פסולין לכתחלה
 ליקרב וא"ל אין מקדשין ומשני אין
 מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל
 ס"מ דאין מקדשין ליקרב פשיטא ליה
 הילכך נראה פר"ט שפירש דמעיקרא
 ס"ד דר' יוחנן דקבעי מיניה אם העלה
 פסולין לגבי מזבח בכלי שרת ומפסיק
 הכלי שרת וקמיבעי ליה נהי דאין לומר
 דלא ירדו מטעם דאזיר מזבח כמזבח
 דמי שהרי תחית הכלי מפסיק מיהו
 כלי שרת שמא מתוך קדושתו לא הוי
 תולדה והוי כאלו הפסולים ע"ג המזבח

פסולין משום ה' קדושה כלי שרת
 ליזרוק לכתחלה : אי נמי שזרקו
 פסולין . ומשום הוא גופא איזטריך
 לאשמועינן אם עלו איברים לא ירדו
 ואף על פי שנפסלו בזריקה : אויר
 המזבח . אם תלה איברים פסולים
 באזיר ראש המזבח כמזבח דמי ולא
 ירדו : או לאו . כמזבח דמי וירדו : היכי
 מסיק לה מכבש למזבח . הא כי מנבה
 ליה באזיר הכבש הוה ליה ירוד וחסן
 כך אם ירדו לא יעלו : ומשני דנגד
 ליה . גוררין עד המזבח ואיט מנביהן :
 ופרכינן אויר יש בין כבש למזבח .
 כדאמרן בפרק קדשי קדשים (לעיל
 דף סג.) וכי מטי כנגד אוירו הוה
 ליה ירוד : ומשני רובו לכבש ככבש
 כו' . מה שנגד ו' אויר שדינן ליה בתר
 רובא אם רוב האבר ככבש שדינן ליה
 בתר כבש ואי ז' רובן כמזבח שדינן ליה
 בתר מזבח : יש סבור בעולין . דלא
 חשבינן להו כמאן דמיפרת ואזלינן בהו
 בתר רובא או אין חיבור : (א) תפשוט
 דיש חיבור . דאי אין חיבור קמא קמא
 דמטא כנגד אויר איפסיל ליה
 ובכריתות (דף י"ד.) גרסינן ליה

*שקיבלו פסולין וזרקו את דמו מאי לאו
 שקיבלו פסולין וזרקו פסולין לא שקיבלו
 פסולין א"ג שזרקו פסולין אויר מזבח כמזבח
 דמי או לא ת"ש כשם שהמזבח מקדש כך
 כבש מקדש ואי אמרת אויר מזבח לאו
 כמזבח דמי אויר כבש נמי לאו ככבש דמי
 היכי מסיק ליה מכבש למזבח הוה ליה ירוד
 דנגד ליה והא אויר יש בין כבש למזבח רובו
 לכבש ככבש רובו למזבח כמזבח תיפשוט
 מהא הא דבעי רמי בר חמא יש חיבור
 ג' לעולין או לא תיפשוט דיש חיבור ה"א לא
 קשיא תיפשוט מתקיף לה רבא בר רב חנן
 ואי אמרת אויר מזבח כמזבח דמי ז' עולת
 העוף דפסלה במחשבה היכי משכחת לה
 הא קלמה מזבח מתקיף לה רב שימי בר
 אשי אלמה לא משכחת לה כגון דאמר
 הריני מולקה על מנת להורידה למזד
 ולהעלותה ולהקטירה הניחא לרבא דאמר
 לינה מועלת בראש המזבח אלא לרבה
 דאמר אין לינה מועלת בראש המזבח ליתא
 למחשבתו לרבה נמי משכחת לה כגון

החומר בבדי הסבת זבחים דף פ"ד ע"ד ב

מתני' א

הכשרים יג' קבוע עבודה ונת תועיג
 בה חורס : חסר שקמלו בראשי
 אלבעותיו . אגב דמפרש יתר חור
 ומפרש חסר כולא ט' אף על גב
 דלרוד וגרניר וקורט משום חסר הוא :
 (א) (וי' סיטק חו' זכחס טו' ד"ס ז')

דחננא מן הבקר (ב) צריכי : מתני' יב' אחד
 מנתת חומא ואחד כל המנחות שקמצן זר
 אונין סבול יום מחוסר בגדים מחוסר כיפורים
 שלא רחץ יב' ידיו ורגליו ערל ממא וישב עומד
 יג' על גבי בלים על גבי בהמה ע"ג רגלי חבירו
 פסול קמץ בשמאל פסול בן בתירא אומר יחיד ויחוד וקמץ בימין יד קמץ
 ועלה בידו צרוד או גרנר מלח או קורט של לבונה פסול מפני שאמר הקמץ
 הויתר והחסר פסול ואיזוהו היתר שקמצו מבורץ והסר טו' שקמצו בראשי
 אצבעותיו : גכ' למה לי למתנא אחד מנתת חומא ואחד כל המנחות ליתני כל
 המנחות שקמצן זר ואונין לר"ש איצטריך דרתניא א"ר שמעון ברין הוא שתתא
 יתיה חומא מנייה שקמצו ויתיה חומא ויתיה יתיה חומא ויתיה חומא ויתיה חומא

מתני' טו' זר ואונין . וכל הני
 טז' מפרש בזבחים (דף טו') מקראי
 דעבודתן פסולה ואזרחתן בסנהדרין
 בסוף אלו הן הגרפיין (דף טז.) :
 טז' . כהן ערל שמתו אחיו מתנות
 מילה : יושב . לעמוד לשרת כחייב :
 ט"ג בלים או ע"ג כספס או רגל
 חבירו . בזבחים (דף טז.) מפרש
 דבעינן שלא יהא דבר חולץ בין רגליו
 כהן לבין הרגפה : שמאל . מפרש
 בנמרא מנל דפסול : בן כסירס פס .
 אכולהו פליג אור ואנין וכל תכ" *

1
 2
 3
 *

אמר רב זור שקמין יחזיר והא אנן פסל תנן מאי פסל פסל עד שיחזיר אי הכי היינו בן בתורא אי דאיתיה לקומץ בעיניה לא פליגי

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף ז עמוד ב

ז

מנין לזולא . מאומורי טהרת ועולה חוץ לקלעים שאע"פ שהוא פסול כדאמרין בפילד לולין (פסחים דף סג.) מהן לא הובא את דמה אם עלה לא ירד : ספרי יולא כשר בצמה. שלא היו שם קלעים: הנה אלוה תורה בטוב סמיך . כדאמר במסכת נדה בפרק זולא דופן (דף מ:) תורה אחת לכל העולין שאם עלו לא ירדו והכי דנקט צמה טו קלח סמכא בעלמא היא אכל עיקר טעמא מהתם יליף : וקמץ משם . מלא קומטו רישיה דקרא כתיב (ויקרא ג) והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם משמע מן המקום שרגלי הור עומדים שם קומץ והיינו מקום דריסת רגלי ישראל אחת עשרה חמה ובמזבח הם וקמ"ל דלא בעינן קמינה בלפון כשאר קדשים אלא כל העורה כשרה לקומץ : סמכא כתיב . וקמץ משם ממקום שקמץ כבר והחזירו קומטא משום פסלות כח"ל (אחד) ואחד פסול שחאל ואחד פסול זרוע במשמע: אלא כ"ס קמ"ל רב דבקומץ ואפילו קידש קומץ במתן כלי משכיר בנתיבא דאי לאו דקידש מיירי רב לא הוה משמע לן מירי: (ג) כ"ד"א . דבן בחירה משכיר בחזרה : מת"ק . דפליגי בבביתא אהרן יוסי בן יחסיין ור' יהודה הגההות: אי קמינת פסולין עבודה היא. לפסול אפילו לא נתן קומץ בכלי לא חתקו בחזרה : ואי לאו עבודה היא . דלא חשיב האיל ובפסולין נעשית כי עבד מהו כלי נמי לא חשיב ואפשר בחזרה :

וכה לי שאר הפסולין אלא הא קמשמע לו רב יא קמץ ואפילו קידש ולאפיקי מהני תנאי דתניא רבי יוסי בן יוסי בן יאסיין ורבי יהודה הנתתום אמרו ב"ב כד"א שקמץ ולא קידש אבל קידש פסל ואיכא דאמרי קמץ אין קידש לא במאן בהני תנאי ולאפיקי מתנא קמא מתקוף לה רב נחמן מאי קא סברי הני תנאי אי קמיצת פסולין עבודה היא אע"ג דלא עביד ליה מתן כלי אי קמיצת פסולין לאו עבודה היא כי י"ג עבד לה מתן כלי מאי הוה הדר אמר ר"ג לעולם עבודה היא ולא גמרה עבודתה יעד רעביד לה מתן כלי י"ז אי הכי אפילו לא קידש ובי

פסולין וזרקו את דמן שאם עלה לא ירד ומקמינן לה בפסולין דחזו לעבודה לזכור ומרבי לה (ד) (הכא) מואת התורה ואמאי לא פריך דכיון דקרא סתמא [ה] מה לי חזו ומה לי לא חזו ויש לומר משום דלשין זאת היא העולה הרי אלו ("מיטעין : ה"א) לא ירדו האיל והרעין ואין פסול נשאר מה"ל כד"א ר"ק

כל המנחות פרק ראשון מנחות ז

וכי מסדר ליה לקומץ לדוכתיה ליקדוש . ואע"פ ששירים מפסיקין בין קומץ לכלי מין במיטו איט מולך : א"ר יוחנן זאת אומרת כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת . והא דפליגי חזקיה ורבי יוחנן לקמן בפרק התורה (דף ע"ה) [גבי תורה] ששחטה על שמונים חלות וקאמר לה רבא דכולי עלמא כלי שרת מקדשין שלא מדעת שאני התם דמתוך שמקדש מדעת מקדש נמי שלא מדעת והא דמשמע בצנף טלוב וערבה (סוכה דף ג.) דחזקיה סבר כלי שרת אין מקדשין שלא מדעת גבי הא דתנן כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת ופריך בגמרא וגייתי במקדשתה התם אין כל המיט ראוין להקדש אכל בהתורה כיון

וקא פריך כי מסדר ליה לקומץ לדוכתיה ליקדוש וליפסול . דהא עבד מתן כלי דמה לי כלי שרת זה ומה לי כלי שרת אחר : אלא מדעת . והא לא יחייב ליה להחם אדעתא דליקדים : שיקדשו פסולין . כגון אם קמץ זר כ"ג וטתן לכלי מהו שיקדשו כלי להקטירו : ליפסול . דקבעה הוהא כלי בקדושה כ"ג כי יבטיע אדעתיה לקדשי ולא מלי לאהדוריה סו לתוך השישים דהא [ג] פסול כ"ג זה נגמר (כולה עבודה : רב עמרם אמר . אפילו חתמא שלא מדעת נמי מקדשין והכא לא קדיש כ"ג שמחזירין לביטא גדושה שאין מחזירה לתוך חזיר הכלי ואין הכלי מקדשו : ביטא . כלי שרת שבו בולגין מנחה : ומקמץ סיכי

ז

עבודה הלכות פסולי המוקדשין פ"ג כסף משנה

דלמקו עמו [גמ' סו. וס"ו] כ כל כלי השרת אין מקדשין אלא במקדש. (מימרה דשמואל) [משנה] בפרק המזבח מקדש (סו.) ומ"ט אלא מדעת מימרה דרי יוחנן פ"ק דמנחות עלה ז' : ומה שכתב ואין מקדשין אלא מתוכן מימרה דשמואל בפרק המזבח מקדש (סו.)

שנפסלו לא ירדו. עלת לו קטרת זרה תרד שאין הקטרת ראויה למזבח החיצון. אבל מזבח הפנימי שעלה לו קומץ מנחה בין כשר בין פסול לא ירד. וכן כל כיוצא בזה : כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כך הכבש ושאר כלי השרת מקדשין את הראוי להם שהרי נאמר בכלים כל הנוגע בהם יקדש. ומשיגיע לכבש דבר הראוי לו לא ירד ואע"פ שנפסל. וכן משיגיע לכלי דבר הראוי לו נתקדש ולא יפדה לעולם ואע"פ שנפסל כמו שביארנו באיסורי המזבח : (ט) אין כלי הלח מקדשות את היבש ולא כלי היבש מקדשות את הלח. במה דברים אמורים במדות הלח והיבש שהיו במקדש כמו שביארנו בהלכות כלי המקדש אבל המזרקות מקדשות הלח והיבש. וכלי שרת מקדשין דם הפסול לקרב : כ כל כלי השרת

כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כך הכבש וכלי שרת מקדשין את הראוי להם וכו'. משנה פרק המזבח (סו.) : ומ"ט וכן כשיגיע לכלי שרת כל דבר הראוי לו מתקדש סו : ומ"ט ולא יפדה לעולם משנה ג"ר"ס המנחות (ק) : יט אין כלי הלח מקדשות את היבש וכו'. משנה פרק המזבח מקדש (סו.) : ומ"ט בדיא במדות הלח והיבש וכו' אבל המזרקות מקדשות הלח והיבש מימרה דשמואל סו ומ"ט דמנחות עלה מ' : וכלי שרת מקדשים דם הפסול ליקרב. ג"ר"ס פרק נתרם דכריתות (כג.) נתן אשם (נדלי) [מליו] שנוטע שלא חטא לרי יוסי אם כבר נשחט ומירי

9

לחם משנה הלכות פסולי המוקדשין פרק ג הלכה יט ותו קשיא דבפרק קמא דמנחות (דף ז') אמר והא בעא מיניה ר"ל מר"י כלי שרת מהו שיקדשו פסולים לכתחילה ליקרב ואמר ליה אין מקדשין ותיצרו ליקרב אבל מקדשין ליפסל משמע בהדיא דאין מקדשין ליקרב ואין כתב רבינו ז"ל דמקדשים ליקרב. ואולי י"ל דרבינו ז"ל ראה בפרק המזבח דאמרו שם בעא מיניה ר"ל מר' יוחנן מהו שיקדשו כלי שרת את הפסולים א"ל תניתוה כשם שהמזבח והכבש מקדשין את הראוי להם כך כלים מקדשין א"ל לכתחילה ליקרב קא מבעיא לי הא נמי תנינא שקבלו פסולים וזרקו את דמו מאי לאו וכו' ומפרש רבינו ז"ל שם כפירוש רש"י ז"ל דפשיט דלכתחילה מקדש ליקרב והוקשה לו מה שהקשו התוס' ז"ל לרש"י ז"ל מההיא דפ"ק דמנחות דמשמע שם דפשיט רבי יוחנן דאין מקדשים ליקרב ולתרץ זה מפרש רבינו ז"ל דתרי מילי פשיט רבי יוחנן חדה הא דפ"ק דמנחות דאפילו ליקרב ממתניתין דזרקו את דמו פשיט דהיינו ליפסל ולא ליקרב ואידך ההיא דפ' המזבח מקדש דפשיט דהיינו גבי דם דוקא הוא דמקדש אפילו ליקרב ממתניתין דזרקו את דמו פשיט דהיינו קיבלו פסולים הדם ודוקא גבי דם אמרינן הכי וכדכתב הרב בעל כ"מ ז"ל למטה שהוא מחלק בין דם לשאר דברים

9

3

הטאת העוף פרק שביעי זבחים סמ

וְלִישְׁעֵמִיד שלא היה פסולו בקודש לאחיו מאי. תימה דילמא לאחיו בעל מוס דהא משמע דטעמא דזר לר' יוחנן משום דילוף מבמה ובעל מוס לא הוה דבמה כדמוכח לעיל בריש פ"ב (דף סו.) דפרוך מה להלך האיה שבהן שכן לא הוה דבמה ואי הוה מפרשין בטעמא דרבי יוחנן משום דילוף משחיטה אע"ג דלאו עבודה היא הוה ניחא:

לאתווי שחיטת קדשים בפנים. ואע"ג דתנן מדרבנן פ' השוחט והמעלה (לקמן דף קיא.) שוחט עוף בפנים ומעלהו בחוץ פסור מ"מ אין מטמאה בבית הבליעה דילפינן לקמן מטריפה "ויש לומר לא דמי שוחט עוף בפנים דאיטו מטמא היינו טעמא דגס בחוץ איטו מטמא ומטעמא דהוסיף השחיטה לחיוב כרת בשביל כך אין לומר דאם עלה בהמה או עוף ששחט חוץ דיקרב אלא פשיטא דירד דמה ענין זה לזה "חיוב כרת לומר לא ירד פשיטא דשוחט בהמה או עוף בחוץ דמשום שחיוב כרת לא נאמר דאם עלה לא ירד ולעולם לא נאמר לא ירד אלא

וְלִישְׁעֵמִיד שלא היה פסולו בקודש לאחיו מאי אלא רישא א' לאיתווי שחיטת קדשים בפנים סיפא לאיתווי מליקת חולין בחוץ תניא כוותיה דרבי יוחנן מלקה זר מלקה פסול **"הפיגול"** והגוהר והטמא אין מטמאין אבית הבליעה א"ר יצחק שמעתי שתיים אחת קמיצת זר ואחת מליקת זר אחת תרד ואחת לא תרד ולא ידענא ב' אמר חזקיה מסתברא **קמיצה** תרד מליקה לא תרד מאי שנא מליקה דישנה בבמה קמיצה נמי ישנה בבמה וכי תימא אין מנחה בבמה אין עופות נמי בבמה דאמר ר'ב ששת לדברי האומר יש מנחה בבמה יש עופות בבמה לדברי האומר אין מנחה אין עופות מ"מ זבחים ולא מנחות זבחים ולא עופות אלא אימא אין קידוש ז' בכלי שרת במנחה בבמה: מלק בשמאל

דלא חנן לה במתני': הנוסח והטעם. ולא אמרין נפקי להו מהיתר אכילה קדשים וחל עלייהו איכור נבילה למפרע: דישנס בנמס. זור: לדברי האומר. ב' אחרון (לקמן דף קיג.) ר' יהודה אומר אין מנחה בבמה: זבחים. ויזבחו זבחים שלמים בסוסי (שמות כד): **אין קידוש כלי שרת במנחה בבמה.** הילכך לא תורה אור ילפינן זר במקדש לענין קמיצה מור בבמה דלא דמי הך קמיצה לך קמיצה דבמקדש הוהיל וקידשה בכלי שרת ויפסלה זור: ה"ג בתורת כהנים לך מתני' יכול תהא מליקה שהיא לפנים מטמאה כו': סא נמי נבילה היא. מאן לימא לך דלאו נבילה היא נתי דהותרה מליקת טהאת העוף לכהנים מגזירת הכתוב מלכל טהאתם כדאמרן בפרק [בית שמאי] (לעיל דף מד:) עולה שלא הותרה להם טמאה בבית הבליעה: אלא הלמוד לומר טריפה. ונכפף אשר תאכל נבילה. וטריפה יד' (ויקרא יז) ונבולת עוף. טהור מיוסקמא קרא בח"כ והאי טריפה קרא יתירא הוא לדרשא כדלקמן שאי אפשר לשמועו כמשמעו טו' טיהא טריפה מטמא בבית הבליעה

תוספות מסכת זבחים דף סט עמוד א

אין קידוש כלי שרת במנחה בבמה - תימה כיון דנתקדש בכלי שרת הוא פסולו בקודש קרינא ביה ושמא כיון דתחילת עבודתה ביד ולא נתקדש בכלי שרת בתחילת עבודה לא חשיב פסולו בקודש ולא דמי לשחיטה דסכין מקדשא ליה

6

6a

כסף משנה עבודה הלכות פסולי המוקדשין פ"ג

ובפשטות נתקשה הר"מ דמהו החילוק בין מליקת זר לקמיצת זר דכיון דזר פסול בין במליקה ובין בקמיצה מ"ט במליקה לא ירד ובקמיצה תרד, ותירץ דזה כאילו לא נתקדש כלל, וביאר הגרי"ז דס"ל להר"מ דבקמיצת זר לא חל כלל קדושת כלי שרת ולכך תרד דהוי כקמיצת שלא קדשו בכלי ולפי"ז צ"ל דהר"מ פירש באופן א' לסוגיין, אין קידוש כלי שרת במנחה בבמה דהיינו דאין קדושת כלי שרת במנחה בבמה, דאין בה קידוש כלי, משא"כ בפנים דבעי כלי שרת א"כ אף זר דכשר בבמה מ"מ בפנים דבעי קדושת כלי שרת תרד דהוי כקמיצת שלא קדשו בכלי,

טו עוף שמלקו זר ועלה לא ירד וקומץ המנחה שקמצו ועלה ירד. בפרק חטאת העוף עלה ס"ט א"ר יצחק שמעתי שמים אהם קמיצת זר ואחת מליקת זר אחת תרד ואחת לא תרד אמר חזקיה משתברת קמיצה תרד מליקה לא תרד מאי שנא מליקה דישנה בבמה קמיצה נמי ישנה בבמה וכי תימא אין קידוש כלי שרת ויפסלה זור: ה"ג בתורת כהנים לך מתני' יכול תהא מליקה שהיא לפנים מטמאה כו': סא נמי נבילה היא. מאן לימא לך דלאו נבילה היא נתי דהותרה מליקת טהאת העוף לכהנים מגזירת הכתוב מלכל טהאתם כדאמרן בפרק [בית שמאי] (לעיל דף מד:) עולה שלא הותרה להם טמאה בבית הבליעה: אלא הלמוד לומר טריפה. ונכפף אשר תאכל נבילה. וטריפה יד' (ויקרא יז) ונבולת עוף. טהור מיוסקמא קרא בח"כ והאי טריפה קרא יתירא הוא לדרשא כדלקמן שאי אפשר לשמועו כמשמעו טו' טיהא טריפה מטמא בבית הבליעה

7

7a

המזבח מקדש פרק תשיעי זב

הנוסכין כשרין והזבח פסול. או אפשר להיות לנסכין כשרים (ט) נגזרין כיון דהזבח פסול אלא כלומר כשרין מספול משום: **למעוטי** מאי. או למעוטי קדשים קאתו הא חנא ליה סיפא וכן רובע ורבע קמי' בסופא ולא היה ליה חנ' למיניהו רתי' ל' אלא המזבח מקדש את הפסולין: **למעוטי** קמיצה שלא קדש בכלי. (בבב"ב טו) אפי' אילתא דר"ש קאי דאמר לקמן (דף מה) בנשקף דמה ולא ירד חוץ דלמטהו חנא מיבעי ליה לאשטחי סאין רתי' ל' ועוד מדפרוך עלה מ"ס מדשולא ההיא דשולא איתא כר"ס דלכתי יהודה ירדו מדאמר ענה רבי

עבודה. הלכות פסולי המוקדשין פ"ג וכו' וכן קומץ המנחה עלה נתקדש בכלי שרת. כר"ס המזבח מקדש טס. ומ"ס וכל איסורי המזבח שטלו ירדו וכו' וכן בהמת הקדשים שמשחטם בלינה טס במשכס (דף ס"ד) אלו טס עלו לא ירדו חל' והיואל והכחש והשחטת חוץ לחוץ למקומו ותקבלו פסולים וזרקו אס דמו ר' יהודה אומר והשחטתם בגילגל ותשפך ותיאל דמה חוץ לקלשים אס שחטם רבי שמעון אומר לא קרד טהיה שיהונו טריבי שטתון אומר כל שסיבולו בקדש נתקבל לא הים פסולו בקדש אין סקדש ואלו לא היה פסולו בקדש הכובע

שעדיין אינה ראויה (ה) וכן קומץ המנחה שלא נתקדש בכלי שרת. וכל איסורי המזבח שעלו ירדו לפי שאינן ראויין מתחילתן: וכן בהמת קדשים שנשחטה בלידה

ומרן הגר"ז זיאר בשיטת הרמב"ם דהנה
בטיקר דצרי הגמ' במנחות דף ז' ע"א
 ל"ע דשם מצואר בגמ' דלצן בתירא דקמן זר
 יחזיר כ"ז שלא קידש, אבל בקידש ח"י לחזור
 ולקמוץ, וע"ז מקשינן שם בגמ' מהא דצעי
 ר"ל מריו"ח ח אס כ"ש מקדש פסולין ליקרב
 לכתחילה, וא"ל דאין מקדש, ול"ע קושית
 הגמ' דהא דא"ל אין מקדשין היינו דכ"ש
 ל"ה כמזבח דמקדש פסולין להקרבה,
 משא"כ כ"ש דאינו מקדש פסולין להקרבה,
 אבל מה זה שייך לגבי הא דאמרינן דלצן
 בתירא הכ"ש מקדש דלא יוכל לחזור ולקמוץ,
 ולא מסתבר לומר דזכו גופא תירוצ' הגמ'
 דאין מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל
 דהא הוי צ' דינים לגמרי ומה שייך כלל
 להקשות.

ועפ"ז מתיישב היטב פסקי הרמב"ם דדאין
 קידוש פסולין פסק דכ"ש מקדש דס
 הפסול ליקרב והוא כדפשיע ריו"ח בזבחים,
 והוא ל"ד דס, אלא ה"ה בקומץ שנפסל אחר
 קידוש גמי כן הוא הדין דכ"ש מקדשו ליקרב
 לכתחילה — והרמב"ם הוכיח דכן פשיע
 ריו"ח דקרב לכתחילה, מהא דמנחות צעי
 ר"ל אס הכ"ש מקדש הקומץ ליקרב
 לכתחילה, ומשמע דאס חשיב קידוש קומץ
 ממילא קרב לכתחילה והוא ע"כ משום דכן
 הוא פשיטות ריו"ח בזבחים — אבל הא
 דאמרינן במנחות דפשיע ליה ריו"ח דאין
 מקדשין, דין זה הביא הרמב"ם בפ"ג
 מפסוקי"מ הט"ו דקומץ שקמלו זר ועלה ירד
 וטוף שמלקו זר לא ירד ואע"פ שזה פסול חזק
 פסול זה כאילו לא נתקדש כלל, ומצואר בר"מ
 דהטעם דקמילת זר תרד הוא משום דחשיב
 כקמלים שלא קידשו בכלי וזהו הדין דריו"ח
 במנחות דאין מקדשין דחשיב כקמלים שלא
 קידשו בכלי.

מספק"ל לר"ל אס
 ← כ"ש מקדש פסולין להקריבן לכתחילה כמו
 מזבח, וזוה פשיע ליה ריו"ח דמקדשין ליקרב
 לכתחילה וכפרש"י, אמנם במנחות דמצואר
 בגמ' דשאל ר"ל מריו"ח ח אס כ"ש מקדש
 פסולין ליקרב לכתחילה הוא נידון אחר
 דיטוי"ש צרש"י שכי' דספיקו הוא כגון אס
 קמן זר ונתן לכלי מהו שיקדשונו כלי להקטירו,
 ונראה דזיחור הספק הוא כיון דאיכא דין
 דקמלים שלא קדשו בכלי עלו ירדו דחשיב אין
 ראו' לו, וא"כ מסתפק ר"ל האם בקידוש
 פסולין חשיב קמלים שקדשו בכלי או לא,
 דאפשר דכ"ז שלא היה קידוש כשר לא חשיב
 נחצר לחלק גבוה, וא"כ אס אין מקדשין
 היינו דקידוש פסול ל"ה קמלים שקדשו בכלי
 יהא הדין דירדו גם צעלו ע"ג המזבח, ואס
 הדין דחשיב קידוש כלי יהא הדין להעלותו
 לכתחילה כמו כל פסולים שנכנסו לכ"ש
 דפשיע ליה ריו"ח בזבחים דמקדשין ליקרב
 לכתחילה, וא"כ ספיקת ר"ל במנחות הוא
 האם קידוש בקומץ פסול מקדש הקומץ וחשיב
 קמלים שקדשו בכלי וממילא קרב לכתחילה,
 או דאין מקדש והוי כקמלים שלא קדשו בכלי
 ולכן גם צעלו ע"ג המזבח ירדו, וא"כ מצואר
 היטב דאע"ג דזבחים י"ל דפשיע ליה
 דמקדש לכתחילה ליקרב כ"ז שנפסל אחר
 הקידוש קומץ וכן דס דליכא חסרון דקדשים
 שלא קדשו בכלי [וכש"ג צריש הפרק וכש"כ
 המקד"ד ר"ס ד' דס כיון דהשחיטה מקדשת
 ליה חשיב מצורר לחלק גבוה], זוה אמרינן
 דקדוש ליקרב, אבל בקומץ שקמלו זר זוה

פשיע ר"י דאין מקדשין, ומצואר היטב הא
 דמקשה במנחות דכיון דפשיע ריו"ח דאין
 מקדשין וחשיב כקמלים שלא קדשו בכלי ח"כ
 אמאי חשיב קידוש לגבי הא דלא יחזור
 ויקמוץ, וע"ז מת' הגמ' דלגבי ליקרב ל"ה
 קידוש וחשיב קמלים שלא קדשו בכלי וירדו,
 אבל לגבי ליפסל דלא יחזור ויקמוץ חשיב
 קידוש קומץ.